

ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อม กรณีมลภาวะทางอากาศ ศึกษาในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

The Problems of the Enforcement of Environmental Law Related to Air Pollution in Muang District, Chiang Rai Province

ดามร คำไตรย์
อารีรัตน์ โกสิทธิ์
ชนันภรณ์ บุญเกิดทรัพย์*

บทคัดย่อ

งานวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับมลภาวะทางอากาศในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย จากผลการวิจัยพบว่ามลภาวะทางอากาศในจังหวัดเชียงรายอาจเกิดขึ้นได้จากแหล่งกำเนิดสามประการหลัก คือ จากโรงงานอุตสาหกรรม จากยานพาหนะ และจากการเผาในที่โล่ง โดยแหล่งกำเนิดที่ส่งผลกระทบต่อโดยตรงต่อปัญหามลภาวะทางอากาศในจังหวัดเชียงราย คือ การเผาในที่โล่ง

โดยการบังคับใช้กฎหมายนั้น พบว่ามีกฎหมายหลายฉบับที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมมลภาวะ และมอบอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถออกข้อบัญญัติในการจัดการปัญหาต่างๆ ได้ แต่พบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเองประสบปัญหาทางด้านความรู้ความสามารถกำลังคนที่จะจัดการ และงบประมาณที่ไม่เพียงพอ จึงไม่มีการออกข้อบัญญัติเพื่อจัดการกับปัญหาดังกล่าว ทำให้การบังคับใช้กฎหมายไม่สามารถเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวอาจได้แก่ การสร้างกฎหมายหรือนโยบายที่กำหนดรูปแบบของการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ที่ชัดเจน การจัดตั้งหน่วยงานในลักษณะองค์กรพิเศษขึ้นมาโดยประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ทั้งส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น เพื่อแก้ไขปัญหาบุคลากร ความรู้ความสามารถ และงบประมาณที่ไม่เพียงพอขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีการรายงานผลการปฏิบัติงานต่อหน่วยงานส่วนกลางเพื่อประเมินผล ซึ่งจะเป็นการแก้ไขปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายให้เกิดผลสัมฤทธิ์จริงมากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: การบังคับใช้กฎหมาย, มลภาวะทางอากาศ, อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

* อาจารย์ประจำสำนักวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

ABSTRACT

This research paper has purposed to study the problems of the law enforcement related to air pollution in Muang District, Chiang Rai Province.

According to the research we have found that there are three main sources of the air pollution in Chiang Rai Province such as the industrial sector, the vehicles and the open air burning. It has been found that the open air burning is the direct cause of the problem.

In the law enforcement part, we have found that there are many laws related to pollution control assign the local administrative organization to provide the regulation to resolve the problems but the thread is the local administrative organization did not provide such regulation because the lack of knowledge, personells and budget that lead to the inefficient of law enforcement. The prospects of those problems may be solved by the make a new law or policy that provide the clear form of the use of power local administrative officer and harmonize the related law or there are need to establish the special organization that include the officer of the central and local administrative organization to resolve the lack of personell problems, the knowledge and the budget in local administrative organization and report the operation result to central administrative organization to assess. That is the real efficiency law enforcement prospect.

Keywords: Law Enforcement, Air Pollution, Muang District, Chiang Rai Province

1. บทนำ

จากการที่คณะผู้ศึกษาวิจัยได้สังเกตการณ์สภาพมลภาวะทางอากาศที่เกิดขึ้นในจังหวัด เชียงราย พบว่าในช่วงประมาณเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนมีนาคมของทุกปี มักจะเกิดปรากฏการณ์ หมอกควันปกคลุมเขตจังหวัดเชียงราย จึงก่อให้เกิดข้อสงสัยว่า หมอกควันดังกล่าวมาจากสาเหตุใด และเหตุใดจึงเกิดขึ้นเฉพาะช่วงเวลาดังกล่าว หรือแท้จริงแล้วสภาพมลภาวะทางอากาศในจังหวัด เชียงรายนั้นมีอยู่ตลอดทั้งปี เพียงแต่ในช่วงเวลาดังกล่าวนั้น สภาพภูมิอากาศอาจจะเอื้อต่อการเกิด มลภาวะทางอากาศในระดับที่รุนแรงมากกว่า จึงเป็นที่มาของความต้องการที่จะศึกษาว่า จังหวัด เชียงรายมีปัญหาทางด้านมลภาวะทางอากาศประการใดบ้าง มากน้อยเพียงไร ด้วยความที่ คณะผู้วิจัยได้อยู่ในพื้นที่อำเภอเมืองเชียงราย จึงกำหนดขอบเขตการศึกษาวิจัยเรื่องมลภาวะทาง อากาศเพียงเฉพาะในส่วนที่เกิดขึ้นในเขตอำเภอเมืองเชียงรายเท่านั้น ทั้งนี้โดยเหตุที่